2025/1192

19.6.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/1192,

18. juuni 2025,

millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2018/2067 andmete tõendamise ja tõendajate akrediteerimise teatavate aspektide osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 15 kolmandat lõiku ja artikli 30f lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Pärast direktiivi 2003/87/EÜ muutmist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2023/959 ([2]) tuleb muuta komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2067, ([3]) et lisada sellesse eeskirjad, mida kohaldatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikes 4 täpsustatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise tõendamise suhtes. Selleks et tagada struktureeritud aruandlus saavutatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide kohta ning hõlbustada selle tõendamist, on komisjoni rakendusmäärusesse (EL) 2019/1842 ([4]) lisatud menetlusnõuded kliimaneutraalsusaruande esitamise ja sisu kohta. On oluline sätestada ühtlustatud eeskirjad sellise aruande tõendamiseks.

(2) Selleks et hinnata, kas vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud, on oluline, et tõendaja hindaks kliimaneutraalsusaruande täielikkust ja vastavust rakendusmääruse (EL) 2019/1842 II lisas loetletud nõuetele, kontrolliks seire- ja aruandlusprotsessi parandamise võimalusi ning kliimaneutraalsusaruandes esitatud andmete täpsust. Tõendaja peaks lähtuma kliimaneutraalsuskavast ja hindama käitaja vastavust sellele kavale, eelkõige seoses vahe-eesmärkide, eesmärkide, meetmete ja investeeringutega. Selleks et pädev asutus saaks otsustada, kas lubatud heitkoguse ühikuid (LHÜd) tuleb vähendada vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331 ([5]) artikli 22b lõikele 1, peaks tõendamisaruanne sisaldama piisavalt teavet kõigi tõendaja avastatud vastuolude kohta, mida ei olnud võimalik enne aruande esitamist kõrvaldada, sealhulgas tõendaja poolt kindlaks tehtud juhud, mille puhul kliimaneutraalsuskava ei vasta komisjoni rakendusmääruses (EL) 2023/2441 ([6]) sätestatud nõuetele.

([1]) ELT L 275, 25.10.2003, lk 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/959, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, ja otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist (ELT L 130, 16.5.2023, lk 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([3]) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2067, milles käsitletakse andmete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 334, 31.12.2018, lk 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

([4]) Komisjoni 31. oktoobri 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/1842, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses saastekvootide tasuta eraldamise kohanduste täiendava reguleerimisega vastavalt tootmistaseme muutumisele (ELT L 285, 4.11.2019, lk 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1842/oj).

([5]) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

([6]) Komisjoni 31. oktoobri 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/2441, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks vajalike kliimaneutraalsuskavade sisu ja vormiga (ELT L, 2023/2441, 3.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2441/oj).

(3) Selleks et tagada kooskõla kasvuhoonegaaside heitkoguste ja eraldamisandmete tõendamise ühtlustatud eeskirjade ja standarditega, tuleks rakendusmääruse (EL) 2018/2067 artiklis 3 esitatud mõisteid, artiklis 4 sätestatud kohustusi ning kõnealuse rakendusmääruse II ja III peatükis sätestatud nõuete kohaldamist laiendada, et need hõlmaksid kliimaneutraalsusaruannete tõendamist, välja arvatud juhul, kui selline tõendamine nõuab muid kohandatud eeskirju. Samamoodi tuleks kliimaneutraalsusaruande tõendamise suhtes kohaldada kõnealuse rakendusmääruse V peatükis sätestatud nõudeid tõendajate akrediteerimiseks ning kõnealuse määruse VI peatükis sätestatud nõudeid riiklike akrediteerimisasutuste ja pädevate asutuste vahelise koostöö ja teabevahetuse kohta.

(4) On oluline, et tõendaja saaks piisavalt teavet, mis annaks piisava kindluse selle kohta, et kliimaneutraalsusaruandes ei esine olulisi väärkajastamisi ning vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud. Ühtlustatud lähenemisviiside tagamiseks on vaja kehtestada eeskirjad selle kohta, millist liiki teavet käitaja ja tõendaja jagavad, ning tegurite kohta, mida tuleb tõendamist kavandades strateegilises ja riskianalüüsis arvesse võtta.

(5) Selleks et hinnata direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 4 kohases kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamist, peaks tõendaja kontrollima andmeid, mida kasutatakse nende vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise tõendamiseks. Tagamaks et tõendaja hindab kõigi käitiste kliimaneutraalsusaruandeid ühtlustatud viisil, tuleks kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad käitaja tõendite ja kliimaneutraalsuskava kontrolli ning lünkasid andmetes, mida kasutatakse vahe-eesmärkide või eesmärkide saavutamise tõendamiseks.

(6) Selleks et kavandada kliimaneutraalsusaruannete tõendamist ja hinnata seda, kas asjaomane väärkajastamine, mittevastavus või nõuete rikkumine on oluline, tuleks kehtestada olulisustase. Kvantitatiivse aspekti kohaldamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks tuleks kõigi käitajate jaoks kindlaks määrata ühtne olulisustase, olenemata nende suurusest ja heitest. Andmete liik, mille suhtes olulisustaset tuleks kohaldada, sõltub kliimaneutraalsuskavas kindlaks määratud kvantitatiivse eesmärgi liigist ja seda tuleks õiguskindluse huvides täpsustada õigusaktides. Lisaks peaks tõendaja võtma arvesse väärkajastamiste, mittevastavuste või nõuete rikkumise laadi, suurust ja konkreetseid asjaolusid.

(7) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 viiendale lõigule ja artikli 10b lõikele 4 saab kliimaneutraalsusaruande rahuldavaks tunnistada üksnes juhul, kui kliimaneutraalsusaruandes ei esine olulisi väärkajastamisi ning kui kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on asjaomase viieaastase perioodi jooksul saavutatud. Tõendaja struktureeritud aruandluse hõlbustamiseks tuleks täpsustada eeskirjad selle kohta, millistel tingimustel ei saa kliimaneutraalsusaruannet rahuldavaks tunnistada.

(8) Komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2066 ([7]) muudeti komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2024/2493, ([8]) et lisada seire- ja aruandluseeskirjad biomasskütuste, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste, ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste ja vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste nullmäära ja muu kui nullmäära kohaldamise kohta. Seepärast tuleb kohandada kehtivaid eeskirju, mis käsitlevad tõendaja rolli Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001 ([9]) kehtestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumide kohaldatavuse hindamisel, ning tõendeid nendele kriteeriumidele vastavuse kohta. Osana tõendaja hinnangust seiremetoodika nõuetekohasele kohaldamisele peaks tõendaja kontrollima käitaja, õhusõiduki käitaja või reguleeritud üksuse tõendeid selle kohta, kas kohaldatakse direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 2–7 ja lõikes 10 ning artiklis 29a biomasskütuste, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest

([7]) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT L 334, 31.12.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj).

([8]) Komisjoni 23. septembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/2493, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2018/2066 seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heite seire ja aruandluse ajakohastamisega (ELT L, 2024/2493, 27.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2493/oj).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj).

valmistatud kütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste suhtes sätestatud asjakohaseid säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume ning kas need kriteeriumid on täidetud. Sarnaseid kontrolle tuleks teha ka selleks, et hinnata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1788 ([10]) artikli 2 punktis 13 sätestatud vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste puhul kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumide täitmist. Kui tõendaja teeb kindlaks, et kohaldatavad säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriumid ei ole täidetud, ning olukorda ei saa enne tõendamisaruande esitamist parandada, tuleks sellest teada anda tõendamisaruandes.

(9) Rakendusmäärust (EL) 2018/2066 muudeti rakendusmäärusega (EL) 2024/2493, et reguleerida alternatiivkütuste või nõuetele vastavate lennukikütuste ja nende heitkoguste seostamist konkreetsete lendudega. Kui neid kütuseid ei saa füüsiliselt seostada konkreetse lennuga, lisatakse erieeskirjad nende kütuste proportsionaalse seostamise kohta lennujaamadest väljuvate lendudega ja kütuse tankimissüsteemi tarnimise aja kohta. Õiguskindluse ja keskkonnaalase terviklikkuse huvides on asjakohane määrata kindlaks tõendaja roll selle kontrollimisel, kas rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artiklite 53a–54c asjakohased nõuded on täidetud.

(10) Selleks et tagada alternatiivsete lennukikütuste ja nõuetele vastavate lennukikütuste nõuetekohane proportsionaalne seostamine lendudega ja teavitada sellest pädevat asutust, peaks tõendaja kontrollima väidetava puhta nullmääraga alternatiivse lennukikütuse koguse ja puhta nõuetele vastava lennukikütuse koguse täielikkust ja täpsust kütusekategooriate kaupa vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3c lõikele 6. Tõendaja peaks kõigist tõendamisaruandes täheldatud vastuoludest teada andma.

(11) Kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ I lisa laiendatud kohaldamisalaga kehtestati rakendusmäärusega (EL) 2024/2493 uued eeskirjad, mis käsitlevad rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 49 kohaselt käitistesse või CO_2 transporditaristusse pikaajaliseks geoloogiliseks säilitamiseks üle kantud CO_2 seiret ja aruandlust. Selleks et teha kindlaks vastuolud ülekantud CO_2 koguse mahaarvamisel, on oluline kindlaks määrata kontrollid, mida tõendaja peaks tegema, et hinnata, kas seiremetoodikat on õigesti kohaldatud ja kas eespool nimetatud rakendusmääruse artikli 49 kohaselt üle kantud CO_2 on asjakohaselt maha arvatud.

(12) Tagamaks et komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2024/2620 ([11]) loetletud toodetes püsivalt keemiliselt seotud süsinik on käitise koguheitest õigesti maha arvatud, on oluline täpsustada, kuidas tõendaja kontrollib asjaomastes toodetes püsivalt keemiliselt seotud süsiniku kogust ja kõnealuse süsinikukoguse mahaarvamist.

(13) Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2023/958 ([12]) muutmist on seire- ja aruandluseeskirjad seoses õhusõiduki käitajate lennunduse muu kui CO_2 heite mõjuga sätestatud rakendusmääruses (EL) 2018/2066. Nende muudatuste tõttu tuleks rakendusmäärusesse (EL) 2018/2067 lisada ühtlustatud eeskirjad, mis käsitlevad lennunduse muu kui CO_2 heite mõju tõendamist ja sellist tõendamist teostavate tõendajate akrediteerimist.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1788, mis käsitleb taastuvatest energiaallikatest toodetud gaasi, maagaasi ja vesiniku siseturgude ühiseid norme ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2023/1791 ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/73/EÜ (ELT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

([11]) Komisjoni 30. juuli 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/2620, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ seoses nõuetega, mille kohaselt tuleb lugeda kasvuhoonegaasid tootes püsivalt keemiliselt seotuks (ELT L, 2024/2620, 4.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2620/oj).

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/958, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ seoses lennunduse panusega kogu liidu majandust hõlmavasse heitkoguste vähendamise eesmärki ja üleilmse turupõhise meetme asjakohase rakendamisega (ELT L 130, 16.5.2023, lk 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/958/oj).

(14) Õhusõiduki käitajate lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisel tuleks järgida samu etappe, mida järgitakse õhusõiduki käitajate CO_2 heite aruande tõendamisel. Selleks tuleks rakendusmääruse (EL) 2018/2067 artiklis 3 esitatud mõisteid, artiklis 4 sätestatud kohustust ning II ja III peatükis sätestatud nõuete kohaldamist laiendada, et need hõlmaksid lennunduse muu kui CO_2 heite mõju tõendamist, välja arvatud juhul, kui sellise tõendamise eriomaduste tõttu on vaja muid kohandatud eeskirju. Samamoodi tuleks lennunduse muu kui CO_2 heite mõju tõendamise suhtes kohaldada rakendusmääruse (EL) 2018/2067 V peatükis sätestatud nõudeid tõendajate akrediteerimiseks ning kõnealuse määruse VI peatükis sätestatud nõudeid riiklike akrediteerimisasutuste ja pädevate asutuste vahelise koostöö ja teabevahetuse kohta.

(15) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikele 5 tuleb lennunduse muu kui CO_2 heite mõju tõendamisel kasutada võimalikult palju automatiseerimist. Kui lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanded koostatakse automaatselt komisjoni välja töötatud lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seire süsteemi (NEATS) abil või kolmanda isiku IT-vahendi abil, mille komisjon on heaks kiitnud, ilma et õhusõiduki käitaja sekkuks sisendandmetesse või muudaks neid, tuleks lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanded lugeda tõendatuks. Sellisel juhul on süsteem või vahend teinud aruandele automaatse tõenduskontrolli. Selleks et tagada kooskõla CO_2 heite aruandlusega ja saavutada võimalikult suur andmetäpsus, tuleks õhusõiduki käitaja heitearuande tõendamise raames kontrollida heitearuandes esitatud lennuteabe ja NEATSis või kolmanda isiku IT-vahendis sisalduva lennuteabe vahelist kooskõla, võttes samal ajal arvesse direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud lendude ulatust. Halduskoormuse vähendamiseks ei tohiks sellist kooskõla kontrollimist nõuda väiksema heite tekitajatelt. Tõendaja peaks kõigist lennuteabes täheldatud vastuoludest tõendamisaruandes teada andma.

(16) Kui õhusõiduki käitaja sisestab NEATSi või kolmanda isiku IT-vahendisse, mille komisjon on heaks kiitnud, oma andmeid või kasutab oma arvutusmeetodeid, on oluline, et keskkonnaalase terviklikkuse tagamiseks ja üldsuse usalduse suurendamiseks andmete täpsuse vastu tõendaks pädev ja sõltumatu tõendaja lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande.

(17) Selleks et tõendajad saaksid tõendada lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandeid ning hinnata lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seire ja aruandluse tehnilisi aspekte, tuleks tõendajate jaoks kindlaks määrata konkreetsed pädevuskriteeriumid. See peaks võimaldama akrediteerimisasutustel hinnata tõendajate akrediteerimisel ja nende üle järelevalve teostamisel asjaomase tõendaja pädevust ja tulemuslikkust nende konkreetsete kriteeriumide alusel.

(18) Selleks et suurendada üldsuse usaldust tõendamise kvaliteedi ja usaldusväärsuse vastu, hõlbustades samal ajal akrediteerimist ja vältides halduskoormust, tuleks lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamiseks laiendada lennunduse olemasolevat akrediteerimisulatust 12. Heitearuande tõendamist teostavad tõendajad peaksid olema akrediteeritud vastavalt akrediteerimisulatusele 12a, samas kui lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandeid tõendavad tõendajad peaksid olema akrediteeritud laiendatud akrediteerimisulatuse 12b alusel. Halduskoormuse vähendamiseks tuleks teha erand olukordades, kus lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannete tõendamine on suhteliselt lihtne tänu õhusõiduki käitaja sisestatavate andmete liigile, nagu lennuteave, lennutrajektoori andmed või õhusõiduki omadusi käsitlevad andmed. Sel juhul peaks piisama akrediteerimisest akrediteerimisulatuse 12a alusel.

(19) Selleks et mitte mõjutada CO_2 heite aruandeid tõendavate tõendajate kehtivaid akrediteeringuid, peaks tõendajatel, kes on käesoleva määruse jõustumise ajaks akrediteeritud akrediteerimisulatuse 12 alusel, olema võimalik tõendada õhusõiduki käitaja heitearuandeid ja lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandeid, kui õhusõiduki käitaja muudab üksnes NEATSis või kolmanda isiku vahendis, mille komisjon on heaks kiitnud, olevat lennuteavet, lennutrajektoori andmeid või õhusõiduki omadusi käsitlevaid andmeid.

(20) On oluline, et tõendajal oleks juurdepääs IT-süsteemidele, mida õhusõiduki käitajad kasutavad lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seireks ja aruandluseks. Tuleb kehtestada ühtlustatud eeskirjad selle kohta, millist tüüpi teavet, süsteeme või vahendeid käitaja ja tõendaja jagavad, ning tegurite kohta, mida tuleb tõendamise kavandamisel strateegilises ja riskianalüüsis arvesse võtta.

(21) Andmete tõendamise raames peaksid tõendajad konkreetselt kontrollima nende andmete kooskõla, mida õhusõiduki käitajad kasutavad lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannete koostamisel. Kontrolli liik peaks sõltuma konkreetsetest sisendandmetest. Nende kontrollide kindlaksmääramiseks ja lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta puuduvate andmete käsitlemiseks on vaja ühtlustatud eeskirju.

(22) Selleks et tagada kooskõla CO_2 heite aruande tõendamisel ja et võtta arvesse asjaolu, et enamasti töödeldakse ja registreeritakse lennunduse muu kui CO_2 heite mõju käsitlevaid andmeid automaatsetes süsteemides, tuleks CO_2 heitkoguste tõendamisega seotud tegevuskoha määratlust ja tõendajapoolseid tegevuskoha külastusi käsitlevaid eeskirju kohaldada lennunduse muu kui CO_2 heite aruannete tõendamise suhtes. Tegevuskoha virtuaalseid külastusi tuleks lubada sarnastel tingimustel. Riiklikud akrediteerimisasutused peaksid tõendajate iga-aastase järelevalve raames jälgima kõnealuste tingimuste kohaldamist ja tõendajate tegevust selliste tegevuskoha külastuste ajal.

(23) Õiguskindluse huvides ja halduskoormuse vältimiseks tuleks selleks, et kavandada lennunduse muu kui CO_2 heite aruannete tõendamist ja toetada tõendaja hinnangut selle kohta, kas väärkajastamisel, mittevastavusel või nõuete rikkumisel on heiteandmetele oluline mõju, tagada kõigi õhusõiduki käitajate jaoks ühtne olulisustase.

(24) Tagamaks et rakendusmäärusega (EL) 2018/2066 seotud üksikud või summaarsed väärkajastamised, mittevastavused või nõuete rikkumised, mis ei ületa kohaldatavat olulisustaset, ei jäeta tähelepanuta, tuleks neid käsitada olulisena, kui see on konkreetse probleemi laadi, suurust ja konkreetseid asjaolusid arvestades põhjendatud.

(25) Selleks et vähendada selliste reguleeritud üksuste halduskoormust, mille puhul seire on lihtne ja riskid väikesed, tuleks nende reguleeritud üksuste aruannete tõendamise jaoks kehtestada teatavad lihtsustused. Neid lihtsustusi tuleks kohaldada üksnes rangetel tingimustel, et tagada tõendamise kvaliteet ja säilitada keskkonnaalane terviklikkus.

(26) Selleks et vähendada tõendaja erapooletuse ohtu seadmist, tuleks tõendaja ja tema tõendamistoiminguid tegevate töötajate erapooletust ja sõltumatust käsitlevaid eeskirju laiendada ka lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannete tõendamisele.

(27) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõike 1 kohaselt kohaldatakse rakendusmääruses (EL) 2018/2066 sätestatud biomasskütuste, muust kui bioloogilise päritoluga toorainest valmistatud taastuvkütuste, ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste ja vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste heite seire ja aruandluse eeskirju alates 1. jaanuarist 2024. Seepärast tuleks 2024. aasta aruandlusperioodi heitearuannete tõendamise suhtes kohaldada kõnealuste kütustega seotud heitkoguste tõendamise eeskirju.

(28) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmäärust (EL) 2018/2067 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) alates 1. jaanuarist 2025 tekkivate kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta reguleeritud üksuse poolt vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 30f teatatud andmete tõendamisel;“;

b) lisatakse punkt c:

„c) alates 1. jaanuarist 2025 ilmneva lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta õhusõiduki käitaja poolt vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikele 5 teatatud andmete tõendamisel.“

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt 6c:

„6c) „lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanne“ – aruanne, mille õhusõiduki käitaja esitab kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikega 5 ning mis on lisatud õhusõiduki käitaja aastaheite aruandele vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 68 lõikele 5;“;

b) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7) „käitaja või õhusõiduki käitaja aruanne“ – aastaheite aruanne, mille käitaja või õhusõiduki käitaja esitab kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 14 lõikega 3, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanne, võrdlusandmete aruanne, mille käitaja esitab kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/331 (*) artikli 4 lõikega 2, uue osaleja andmete aruanne, mille käitaja esitab kooskõlas kõnealuse määruse artikli 5 lõikega 2, tootmistaseme aastaaruanne või kliimaneutraalsusaruanne;

_____

(*) Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/331, millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil (ELT L 59, 27.2.2019, lk 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).“;

c) punkti 13 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) õhusõiduki käitaja heitearuande või õhusõiduki käitaja lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamise korral õhusõiduki käitaja tegu või tegevusetus, mis on vastuolus pädeva asutuse kinnitatud seirekava nõuetega;“;

ii) lisatakse punkt ca:

„ca) kliimaneutraalsusaruande tõendamise korral õhusõiduki käitaja tegu või tegevusetus, mis on vastuolus kliimaneutraalsuskava nõuetega;“;

d) punkti 14 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) õhusõiduki käitaja heitearuande või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisel: asukohad, kus seireprotsess on määratletud ja kus seda juhitakse, sealhulgas asukohad, kus asjaomaseid andmeid ning teavet kontrollitakse ja säilitatakse;“;

e) punkt 30 asendatakse järgmisega:

„30) „tootmistaseme aruandlusperiood“ – kohaldatav ajavahemik, mis eelneb tootmistaseme aastaaruande esitamisele vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3 lõikele 1;“;

f) lisatakse punktid 31 ja 32:

„31) „kliimaneutraalsusaruanne“ – aruanne, mille käitaja esitab vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3b lõikele 2;

32) „kliimaneutraalsusaruande periood“ – direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 viienda lõigu ja artikli 10b lõike 4 neljanda lõigu kohaselt kuni 31. detsembrini 2025 kohaldatav periood ning seejärel iga viieaastane periood, mis lõpeb iga viienda aasta 31. detsembriks.“

3) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 6*

Tõendamise usaldusväärsus

Tõendatud heitearuanne, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanne, võrdlusandmete aruanne, uue osaleja andmete aruanne, tootmistaseme aastaaruanne või kliimaneutraalsusaruanne on kasutajate jaoks usaldusväärne. Nendes aruannetes kajastatakse tõepäraselt seda, mida seal peaks kajastama või seda, mille kajastamist võib põhjendatult eeldada.

Käitaja või õhusõiduki käitaja aruande tõendamise protsess on tõhus ning usaldusväärne vahend kvaliteedi tagamise ja kontrolli menetluste toetamiseks ning pakub teavet, mille abil saab käitaja või õhusõiduki käitaja heite seiret ja aruandlust, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju, LHÜde tasuta eraldamiseks oluliste andmete või kliimaneutraalsusaruannete jaoks oluliste andmete seiret ja aruandlust tõhustada, sealhulgas seoses vahe-eesmärkide ja eesmärkidega.“

4) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) käitaja või õhusõiduki käitaja aruanne on täielik ja vastab rakendusmääruse (EL) 2018/2066 X lisas, delegeeritud määruse (EL) 2019/331 IV lisas või rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3 lõikes 2 või II lisas kehtestatud nõuetele;

b) käitaja või õhusõiduki käitaja on tegutsenud kooskõlas kasvuhoonegaaside heite loa ja pädeva asutuse kinnitatud seirekava nõuetega, kui tegemist on käitaja heitearuande tõendamisega, ning pädeva asutuse kinnitatud seirekava nõuetega, kui tegemist on õhusõiduki käitaja heitearuande või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisega;“;

ii) lisatakse punkt ca:

„ca) käitaja on tegutsenud kooskõlas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/2441 (*) kohase kliimaneutraalsusaruande nõuetega, kui tegemist on käitaja kliimaneutraalsusaruande tõendamisega, eelkõige seoses meetmete, vahe-eesmärkide, investeeringute ja eesmärkidega;

_____

(*) Komisjoni 31. oktoobri 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/2441, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ rakenduseeskirjad seoses lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks vajalike kliimaneutraalsuskavade sisu ja vormiga (ELT L, 2023/2441, 3.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2441/oj).“;

iii) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Punkti d kohaldamisel hangib tõendaja käitajalt või õhusõiduki käitajalt selget ja objektiivset tõendusmaterjali, mis toetab heite kohta esitatud koondandmeid, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju, LHÜde tasuta eraldamiseks olulisi andmeid või kliimaneutraalsusaruande jaoks olulisi andmeid, võttes arvesse kogu muud käitaja või õhusõiduki käitaja aruandes esitatud teavet.“;

b) lisatakse lõige 5a:

„5a. Kui tõendaja avastab, et käitaja ei täida rakendusmäärust (EL) 2023/2441, teatatakse sellest õigusnormide rikkumisest tõendamisaruandes isegi juhul, kui pädev asutus on vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 punktile c tunnistanud kliimaneutraalsuskava kõnealuse määrusega kooskõlas olevaks.“

5) Artikli 9 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt ba:

„ba) teabe hulk ja kliimaneutraalsuskava keerukus, kui tegemist on kliimaneutraalsuskava tõendamisega;“;

b) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kasvuhoonegaaside heite ja lennunduse muu kui CO_2 heite mõjuga seotud teabe ja andmete ning LHÜde tasuta eraldamiseks oluliste andmete või kliimaneutraalsusaruannete jaoks oluliste andmete asukoht.“

6) Artikli 10 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt ca:

„ca) käitaja kliimaneutraalsuskava viimane versioon ning kõik muud asjakohased kliimaneutraalsuskava versioonid;“;

b) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) vastavalt vajadusele kas õhusõiduki käitaja aastaheite aruanne, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanne, võrdlusandmete aruanne, uue osaleja andmete aruanne, tootmistaseme aastaaruanne või kliimaneutraalsusaruanne;“;

c) lisatakse punkt kb:

„kb) kui kliimaneutraalsuskava on kliimaneutraalsusaruande perioodi jooksul ajakohastatud, siis kõik ajakohastused kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikliga 22d;“;

d) punktid m, n ja o asendatakse järgmisega:

„m) vastavalt kas eelmise aasta, eelmise võrdlusperioodi või eelmise kliimaneutraalsusaruande perioodi tõendamisaruanne, kui kõnealune tõendaja ei teostanud eelmisel aastal, võrdlusperioodil või kliimaneutraalsusaruande perioodil tõendamist sellele konkreetsele käitajale või õhusõiduki käitajale;

n) kogu asjakohane kirjavahetus pädeva asutusega, eelkõige teave seirekava, seiremetoodikakava, kliimaneutraalsuskava või vahe-eesmärkide ja eesmärkide muudatuste, aga ka teatatud andmete parandustega seotud teadete kohta;

o) teave andmebaaside ja andmeallikate kohta, mida on kasutatud seire teostamisel ja aruannete esitamisel, sealhulgas Eurocontrolist või muudest asjakohastest organisatsioonidest, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seire süsteemist (NEATS) või rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõike 7 kohaselt kolmanda isiku IT-vahendi abil saadud teave;“;

e) lisatakse punkt oa:

„oa) teave ja alusandmed, mida õhusõiduki käitaja kasutab lennuteabe, õhusõiduki omaduste ja muud liiki seiratava teabe kogumiseks, et arvutada lennunduse muu kui CO_2 heite mõju CO_2 ekvivalenti lennu kohta, kui komisjon teeb NEATSi kättesaadavaks alles hiljem, nagu on kirjeldatud rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56b lõikes 6;“.

7) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) õhusõiduki käitaja heitearuande või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisel õhusõiduki käitaja suurus ja laad, teabe jaotumine eri asukohtade vahel ning lendude hulk ja liik;“;

ii) lisatakse punkt ca:

„ca) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel kliimaneutraalsuskava, selles kavas esitatud konkreetsed vahe-eesmärgid ja eesmärgid ning kõik kliimaneutraalsusaruande perioodil tehtud kliimaneutraalsuskava ajakohastused;“;

iii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) heiteallikate ja lähtevoogude laad, ulatus ja keerukus ning lisaks ka seadmed ja protsessid, millest heide, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju või LHÜde tasuta eraldamiseks olulised andmed tulenevad, sealhulgas vastavalt kas seirekavas või seiremetoodikakavas kirjeldatud mõõteseadmed, arvutustegurite ja muude algandmeallikate päritolu ja rakendamine;“;

b) lisatakse punkt f:

„f) lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisel see, mil määral õhusõiduki käitajad edastavad andmeid NEATSi või kolmanda isiku IT-vahenditesse, mille komisjon on rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõike 8 kohaselt heaks kiitnud.“;

c) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse punkt aa:

„aa) kas talle on esitatud kliimaneutraalsuskava kõige uuem versioon ja kas pädev asutus on tunnistanud selle nõuetele vastavaks kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 punktiga c;“;

ii) lisatakse punkt bb:

„bb) kas kliimaneutraalsusaruande perioodi jooksul on tehtud kliimaneutraalsuskavasse muudatusi ja kas pädevat asutust on nendest muudatustest teavitatud;“.

8) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) andmekogumiskava, milles määratakse kindlaks andmete kogumise ulatus ja meetodid seoses andmepunktidega, mis on heite koondandmete aluseks käitaja või õhusõiduki käitaja heitearuandes, lennunduse muu kui CO_2 heite koondmõju aluseks lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes, LHÜde tasuta eraldamiseks oluliste koondandmete aluseks käitaja võrdlusandmete aruandes, uue osaleja andmete aruandes või tootmistaseme aastaaruandes või selliste koondandmete aluseks, mis on olulised kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise tõendamisel.“;

b) lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Tõendaja koostab lõike 1 punktis b osutatud testimiskava nii, et oleks võimalik kindlaks määrata, mil määral saab artikli 7 lõike 4 punktides b, c, ca ja d või artikli 7 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud nõuetele vastavuse hindamisel toetuda asjakohastele kontrollimeetmetele.“

9) Artikli 14 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Tõendaja rakendab tõendamiskava ja kontrollib riskianalüüsi põhjal vastavalt kas kliimaneutraalsuskava või pädeva asutuse kinnitatud seirekava või seiremetoodikakava rakendamist.“

10) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„2. Osana lõikes 1 osutatud andmetõendusest ja võttes vastavalt arvesse kas seirekava, mis on kinnitatud, seiremetoodikakava või kliimaneutraalsuskava, sealhulgas asjaomases kavas kirjeldatud menetlusi, kontrollib tõendaja järgmist:“;

ii) lisatakse punkt ca:

„ca) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel – kooskõla rakendusmääruses (EL) 2018/2066 sätestatud käitise piiridega ja delegeeritud määruses (EL) 2019/331 sätestatud käitiseosa piiridega;“;

iii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) õhusõiduki käitaja heitearuande või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamisel – selliseid lende käsitlevate andmete täielikkus, mis kuuluvad selliste direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud lennutegevuste hulka, mille eest vastutab õhusõiduki käitaja, ning vastavalt ka heiteandmete või lennunduse muu kui CO_2 heite mõjuga seotud andmete täielikkus;“;

iv) lisatakse punkt fb:

„fb) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel – kas varasemad heitkogused, heitetasemed ning tootmistasemed on kooskõlas võrdlusandmete aruannetes ja tootmistaseme aruannetes sisalduvate andmetega;“;

b) lisatakse lõiked 2a, 2b, 2c ja 2d:

„2a. Kui õhusõiduki käitaja esitab lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes lennutrajektoore käsitlevaid andmeid, kontrollib tõendaja osana lõikes 1 osutatud andmetõendusest ja kinnitatud seirekava arvesse võttes lennutrajektooriteabe täielikkust.

2b. Kui õhusõiduki käitaja esitab lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes õhusõiduki omadusi käsitlevaid andmeid, kontrollib tõendaja osana lõikes 1 osutatud andmetõendusest ja kinnitatud seirekava arvesse võttes vähemalt järgmist:

a) kooskõla kinnitatud seirekavas loetletud õhusõidukitüüpide ning õhusõidukitüüpide kohta esitatud ja sisedokumentides märgitud andmete vahel;

b) kooskõla õhusõidukimootoreid käsitlevate õhusõiduki käitaja andmeallikate ja menetluste ning Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) õhusõidukimootorite heitkoguste andmepangas või samaväärses andmeallikas loetletud õhusõidukimootori kordumatu tunnusnumbri – mida kasutatakse õhusõiduki mootorite identifitseerimiseks – vahel;

c) kooskõla õhusõiduki käitaja sisedokumentides ning massi ja bilanssi käsitlevates dokumentides märgitud õhusõiduki massi, stardimassi või koormusteguri ning õhusõiduki käitaja esitatud andmete vahel.

Tõendaja kasutab õhusõiduki massi, stardimassi või koormusteguri hindamiseks ka õhusõiduki suutlikkuse simuleerimist võimaldavat andmemudelit, et võrrelda saadud tulemusi õhusõiduki käitaja esitatud andmetega.

2c. Kui õhusõiduki käitaja esitab lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes õhusõiduki suutlikkust käsitlevaid andmeid, kontrollib tõendaja osana lõikes 1 osutatud andmetõendusest ja kinnitatud seirekava arvesse võttes järgmist:

a) kooskõla lennutrajektoori andmete ja õhusõiduki suutlikkuse andmete vahel kogu selle trajektoori ulatuses, sealhulgas lennutrajektooriandmete ja õhusõiduki suutlikkuse andmete puhul kasutatud ajatemplite ristkontroll;

b) kooskõla kütuse kogukulu ja lennutegevust sooritavale õhusõidukile ostetud või muul viisil hangitud kütuse andmete ning kütusepaagi mõõtude vahel;

c) kooskõla õhusõiduki käitaja esitatud andmete ning tarnitud kütuse, kütuse vooluhulga ja õhusõidukimootori kasuteguriga (sh õhusõidukimootori tõukejõud) seotud tootja spetsifikatsioonide, sisedokumentide ja menetluste vahel;

d) kogu teave, mida tõendaja peab vajalikuks, et vähendada tõendamisriski vastuvõetava tasemeni piisava kindluse saamiseks selle kohta, et lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes ei esine olulisi väärkajastamisi.

Tõendaja kasutab punktis a osutatud andmete kooskõla kontrollimisel õhusõiduki suutlikkuse simuleerimist võimaldavat andmemudelit ka kütuse vooluhulga mõõtmiseks ja mootori kasuteguri hindamiseks, et võrrelda saadud tulemusi õhusõiduki käitaja esitatud andmetega.

2d. Kui õhusõiduki käitaja kasutab lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes kütuse omaduste või ilmaandmete kindlaksmääramiseks oma meetodeid, rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõike 4 punktis a osutatud kütusekulumoodulit või heitehindamismoodulit, kontrollib tõendaja osana lõikes 1 osutatud andmetõendusest andmete kindlaksmääramisel kasutatava sisendteabe kehtivust ja kohaldab pädeva asutuse poolt seirekavas kinnitatud metoodikat.“;

c) lisatakse lõige 4:

„4. Lõikes 2a osutatud lennutrajektooriteabe täielikkuse kontrollimisel kasutab tõendaja Eurocontroli tegelikku taktikalist lennumudelit, Eurocontroli reguleeritud taktikalist lennumudelit või alternatiivina Eurocontroli esitatud taktikalist lennumudelit või vajaduse korral andmetäpsuse poolest samaväärset mudelit ning üldsaatega automaatse sõltuva seire andmeid.“

11) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui ülekantud CO_2 on kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikliga 49 maha arvatud ja ülekantud CO_2 kogust on mõõtnud nii ülekandev kui ka vastuvõttev käitis või CO_2 transporditaristu, kontrollib tõendaja, kas mõlemas käitises või CO_2 transporditaristus mõõdetud väärtuste erinevusi saab selgitada mõõtesüsteemide mõõtemääramatusega ja kas mõlema käitise või CO_2 transporditaristu heitearuandes on kasutatud mõõdetud väärtuste õiget aritmeetilist keskmist.

Kui kummaski käitises või CO_2 transporditaristus mõõdetud väärtuste erinevusi ei saa selgitada mõõtesüsteemide mõõtemääramatusega, siis kontrollib tõendaja, kas mõõdetud väärtuste erinevuste ühtlustamiseks tehti korrigeerimisi, kas need korrigeerimised olid konservatiivsed ja kas pädev asutus on kõnealused korrigeerimised kinnitanud.

Kui teel olevast CO_2-st on teatatud vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 49 lõikele 7, kontrollib tõendaja, kas teel olev CO_2 on üle kantud mõnele teisele käitisele või CO_2 transporditaristule hiljemalt järgmise aasta 31. jaanuariks.“;

b) lisatakse lõiked 4a, 4b ja 4c:

„4a. Kui ülekantud N_2O ei ole rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 50 kohaselt heitena arvesse võetud ning ülekantud N_2O kogust on mõõtnud nii ülekandev kui ka vastuvõttev käitis, kontrollib tõendaja, kas mõlemas käitises mõõdetud väärtuste erinevusi saab selgitada mõõtesüsteemide mõõtemääramatusega ja kas mõlema käitise heitearuandes on kasutatud mõõdetud väärtuste õiget aritmeetilist keskmist.

Kui kummaski käitises mõõdetud väärtuste erinevusi ei saa selgitada mõõtesüsteemide mõõtemääramatusega, siis kontrollib tõendaja, kas mõõdetud väärtuste erinevuste ühtlustamiseks tehti korrigeerimisi, kas need korrigeerimised olid konservatiivsed ja kas pädev asutus on kõnealused korrigeerimised kinnitanud.

4b. Kui rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 49 lõike 6 kohaselt üle kantud CO_2 pärineb materjalidest või kütustest, mis sisaldavad nullmääraga süsinikku, kontrollib tõendaja kõike järgmist:

a) ülekantud CO_2 pärineb materjalidest või kütustest, mis sisaldavad nullmääraga süsinikku;

b) ülekandev käitis või CO_2 transporditaristu on õigesti maha arvanud ülekantud CO_2, mis on proportsionaalne selle süsinikuosaga, mis ei tulene nullmääraga süsinikust;

c) käitise või CO_2 transporditaristu käitaja on jälginud leketest, kontrollimatust heitest või väljalastud heitest tulenevat heidet, kui selline heide tekkis;

d) mis tahes teave, mida tõendaja peab vajalikuks, et vähendada tõendamisriski vastuvõetava tasemeni piisava kindluse saamiseks selle kohta, et heitearuandes ei esine olulisi väärkajastamisi.

4c. Kui CO_2 on tootes püsivalt keemiliselt seotud kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikliga 49a, kontrollib tõendaja kõike järgmist:

a) toode on loetletud delegeeritud määruses (EL) 2024/2620;

b) käitaja on õigesti maha arvanud nullmäärata süsinikust tuleneva CO_2, mis on püsivalt keemiliselt seotud kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikliga 49a;

c) CO_2 kogus, mis on püsivalt keemiliselt seotud delegeeritud määruses (EL) 2024/2620 loetletud tootes;

d) kui CO_2 pärineb materjalidest või kütustest, mis sisaldavad nullmääraga süsinikuosa:

   i) CO_2 pärineb nendest materjalidest või kütustest;

   ii) käitaja on õigesti maha arvanud CO_2, mis on püsivalt keemiliselt seotud ja mis on proportsionaalne selle süsinikuosaga, mis ei tulene nullmääraga süsinikust;

e) mis tahes teave, mida tõendaja peab vajalikuks, et vähendada tõendamisriski vastuvõetava tasemeni piisava kindluse saamiseks selle kohta, et heitearuandes ei esine olulisi väärkajastamisi.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käitaja heitearuande tõendamisel kontrollib tõendaja lõikes 1 osutatud kontrolli osana järgmisi tõendeid:

a) käitaja tõendid, mis näitavad nullmääraga biomasskütuste vastavust direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 2–7 ja lõikes 10 sätestatud säästlikkuse ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

b) käitaja tõendid, mis näitavad nullmääraga muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste või ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste vastavust direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29a sätestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

c) käitaja tõendid, mis näitavad kõike järgmist:

   i) nullmääraga vähese süsinikuheitega sünteetilised kütused vastavad direktiivi (EL) 2024/1788 artikli 2 punktis 13 osutatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise künnisele;

   ii) vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste süsinikusisalduse suhtes on eelnevalt tagastatud LHÜsid direktiivi 2003/87/EÜ alusel.“;

d) lisatakse lõiked 5a ja 5b:

„5a. Kui käitaja on vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 39 lõikele 4 kasutanud biogaasi biomassiosa ja identse nullmääraga biomassiosa määramiseks ostuaruandeid, kontrollib tõendaja kõike järgmist:

a) ostetud biogaasi kogust ei kasuta väidetavalt keegi teine;

b) käitaja ja biomassiosa tootja on ühendatud samasse võrku;

c) mis tahes teave, mida tõendaja peab vajalikuks, et vähendada tõendamisriski vastuvõetava tasemeni piisava kindluse saamiseks selle kohta, et heitearuandes ei esine olulisi väärkajastamisi.

5b. Kui maagaasi muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuse või ringlussevõetud süsinikupõhise kütuse osa ja identse nullmääraga muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuse või ringlussevõetud süsinikupõhise kütuse osa määratakse vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artiklile 39a, kontrollib tõendaja kõike järgmist:

a) ostetud muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuse või ringlussevõetud süsinikupõhise kütuse kogust ei kasuta väidetavalt keegi teine;

b) käitaja ja muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuse või ringlussevõetud süsinikupõhise kütuse tootja on ühendatud samasse võrku;

c) mis tahes teave, mida tõendaja peab vajalikuks, et vähendada tõendamisriski vastuvõetava tasemeni piisava kindluse saamiseks selle kohta, et heitearuandes ei esine olulisi väärkajastamisi.“;

e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Kui alternatiivne lennukikütus või nõuetele vastav lennukikütus toimetatakse õhusõiduki juurde füüsiliselt tuvastatavate partiidena ja seda saab füüsiliselt seostada teatatud lennuga, kontrollib tõendaja, kas alternatiivse lennukikütuse või nõuetele vastava lennukikütuse kogus on õigesti seostatud vahetult kütuse pardale võtmisele järgneva lennuga.

Kui toimub mitu järjestikust lendu, mille vahel kütust pardale ei võeta, kontrollib tõendaja, kas alternatiivse lennukikütuse või nõuetele vastava lennukikütuse kogus on omistatud nendele lendudele proportsionaalselt kõnealuste lendude heitkogustega, mis on arvutatud esmase heitekoefitsiendiga.

Kui alternatiivset lennukikütust ei saa lennuväljal konkreetse lennuga füüsiliselt seostada, kontrollib tõendaja, kas alternatiivne lennukikütus on seostatud lendudega, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3, proportsionaalselt asjaomaselt lennuväljalt väljuvate kõnealuste lendude heitkogustega, mis on arvutatud esmase heitekoefitsiendiga.

Kui nõuetele vastavat lennukikütust ei saa lennuväljal konkreetse lennuga füüsiliselt seostada, kontrollib tõendaja, kas nõuetele vastav lennukikütus on seostatud lendudega, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3, ja kõnealuse direktiivi artikli 3c lõikega 8 hõlmatud lendudega, proportsionaalselt kõnealuste lendude heitkogustega, mis on arvutatud esmase heitekoefitsiendiga.

Kolmanda ja neljanda lõigu kohaldamisel kontrollib tõendaja, kas alternatiivne lennukikütus või nõuetele vastav lennukikütus toimetati stardilennuvälja tankimissüsteemi aruandlusperioodil või kolm kuud enne kõnealuse aruandlusperioodi algust või kolm kuud pärast kõnealuse aruandlusperioodi lõppu, nagu on kindlaks määratud pädeva asutuse kinnitatud seirekavas.

Esimese, teise, kolmanda ja neljanda lõigu kohaldamisel kontrollib tõendaja järgmist:

a) alternatiivne lennukikütus või nõuetele vastav lennukikütus on õhusõiduki käitaja heitearuandes lennuväljapaaridele õigesti määratud;

b) väidetav alternatiivse lennukikütuse üldkogus ei ületa kõnealuse õhusõiduki käitaja teatatud kütuse üldkogust lendude jaoks, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3 ja mis väljuvad lennuväljalt, kus alternatiivne lennukikütus tarnitakse;

ba) nõuetele vastava lennukikütuse üldkogus ei ületa kõnealuse õhusõiduki käitaja teatatud kütuse üldkogust lendude jaoks, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3, ja lendude jaoks, mis on hõlmatud kõnealuse direktiivi artikli 3c lõikega 8, ning mis väljuvad lennuväljalt, kus nõuetele vastav lennukikütus tarnitakse;

c) alternatiivse lennukikütuse üldkogus lendude jaoks, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3, ei ületa ostetud alternatiivse lennukikütuse üldkogust, millest on maha arvatud kolmandatele isikutele müüdud alternatiivse lennukikütuse üldkogus;

ca) nõuetele vastava lennukikütuse üldkogus lendude jaoks, mille puhul tuleb LHÜd tagastada kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõikega 3, ning kõnealuse direktiivi artikli 3c lõikega 8 hõlmatud lendude jaoks, ei ületa ostetud nõuetele vastava lennukikütuse üldkogust, millest on maha arvatud kolmandatele isikutele müüdud nõuetele vastavate lennukikütuste üldkogus;

d) lennuväljapaari kaupa koondatud lendudega seostatud alternatiivse lennukikütuse või nõuetele vastava lennukikütuse ja fossiilkütuste suhe ei ületa segamise maksimummäära, mida selle, vastavalt tunnustatud rahvusvahelisele standardile sertifitseeritud alternatiivse lennukikütuse või nõuetele vastava lennukikütuse puhul kohaldatakse;

e) alternatiivse lennukikütuse nullmääraga summaarne süsinikuosa ei ületa alternatiivse lennukikütuse kogust, mille puhul on esitatud järgmised tõendid:

i) kui nullmääraga süsinikuosa on seotud alternatiivset lennukikütust sisaldava kütusesegu biomassiosaga, siis tõendid direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 2–7 ja 10 sätestatud säästlikkuse ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele vastavuse kohta;

ii) kui nullmääraga süsinikuosa on seotud alternatiivset lennukikütust sisaldava kütusesegu muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuse või ringlussevõetud süsinikupõhist kütuse osaga, siis tõendid direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29a sätestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumide täitmise kohta;

iii) kui nullmääraga süsinikuosa on seotud alternatiivkütust sisaldava kütusesegu vähese süsinikuheitega sünteetilise kütuse osaga, siis tõendid direktiivi (EL) 2024/1788 artikli 2 punktis 13 osutatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise künnise täitmise kohta ja selle kohta, et vähese süsinikuheitega sünteetilise kütuse süsinikusisalduse suhtes on kohaldatud direktiivi 2003/87/EÜ kohast LHÜde eelnevat tagastamist;

f) samu alternatiivse lennukikütuse või nõuetele vastava lennukikütuse koguseid ei ole arvestatud ega väidetavalt kasutatud mõnes varasemas aruandes, mõne muu õhusõidukikäitaja poolt ega mõnes muus süsiniku hinnastamise süsteemis.“

12) Lisatakse artikkel 17c:

„Artikkel 17c

Vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise kontroll

Kliimaneutraalsusaruande tõendamisel kontrollib tõendaja, kas kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud. Selleks kontrollib tõendaja järgmist:

a) käitaja tõendid selle kohta, et vahe-eesmärkide ja eesmärkidega seotud meetmeid on rakendatud ning nende meetmete rakendamine on lõpule viidud;

b) kuidas kliimaneutraalsuskava ajakohastamised on mõjutanud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamist;

c) kas käitaja tõendid vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamise kohta on kliimaneutraalsuskavaga kooskõlas;

d) kas selle näitamiseks, et kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud, kasutatakse asjakohaseid andmeid;

e) kas andmed, mida kasutati selleks, et näidata, kas kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud, arvutati õigesti, ning kas need on tõendatud heitearuandes, võrdlusandmete aruandes ja tootmistaseme aastaaruandes esitatud muude asjakohaste andmetega kooskõlas;

f) kas saavutatud eesmärgid näitavad, et kasvuhoonegaaside heide on kooskõlas kliimaneutraalsuskavas kirjeldatud hinnanguga vähenenud, ja kui see nii ei ole, siis millega seda on põhjendatud.“

13) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse lõige 1a:

„1a. Kui lennunduse muu kui CO_2 heite mõju arvutamiseks vajalikud andmed puuduvad, kontrollib tõendaja, kas kõnealuseid puuduvaid andmeid on võimalik hinnata, kasutades kas NEATSi või kolmanda isiku IT-vahendit, mille komisjon on heaks kiitnud.

Kui puuduvaid andmeid ei ole võimalik esimese lõigu kohaselt hinnata, kontrollib tõendaja, kas pädeva asutuse kinnitatud asendusandmeid on õigesti kasutatud.

Kui õhusõiduki käitaja ei saa õigel ajal asendusandmete kohta pädeva asutuse kinnitust, kontrollib tõendaja, kas õhusõiduki käitaja kasutatud meetod puuduvate andmete täiendamiseks tagab, et lennunduse muu kui CO_2 heite mõju ei ole alahinnatud ja et see meetod ei vii oluliste väärkajastamisteni.“;

b) lisatakse lõige 4:

„4. Kui andmetes, mida kasutati näitamaks, et kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid või eesmärgid on saavutatud, esineb lünki, kontrollib tõendaja, kas käitaja kasutatud meetod puuduvate andmete kompenseerimiseks põhineb mõistlikel tõenditel, ja tagab, et rakendusmääruse (EL) 2023/2441 kohaselt nõutavaid andmeid ei ole ala- ega ülehinnatud.“

14) Artikli 21 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käitaja heitearuande, võrdlusandmete aruande, uue osaleja andmete aruande, tootmistaseme aastaaruande või kliimaneutraalsusaruande tõendamisel otsustab tõendaja riskianalüüsi põhjal, kas täiendavate tegevuskohtade külastused on vajalikud, sealhulgas juhul, kui andmekäsitluse ja kontrollimeetmete olulisi etappe teostatakse muudes asukohtades, näiteks ettevõtte peakontoris ja muudes eemal asuvates kontorites.“

15) Artiklit 22 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui tõendaja avastab tõendamise jooksul väärkajastamisi, mittevastavusi või vastavalt kas komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumise, teavitab ta sellest õigeaegselt käitajat või õhusõiduki käitajat ja nõuab asjaomaste paranduste tegemist.

Käitaja või õhusõiduki käitaja parandab iga väärkajastamise ja mittevastavuse, millest talle teatatakse.

Kui on avastatud rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumine, teavitab käitaja või õhusõiduki käitaja sellest pädevat asutust ning heastab rikkumise põhjendamatu viivituseta.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Tõendaja dokumenteerib tõendamise sisedokumentides kõik väärkajastamised, mittevastavused või rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumised, mis käitaja või õhusõiduki käitaja on tõendamise jooksul parandanud, ja märgib need kui lahendatud väärkajastamised, mittevastavused ja rikkumised.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Tõendaja teeb kindlaks, kas parandamata väärkajastamistel, üksikult või koos muude väärkajastamistega, on oluline mõju esitatud heite koondandmetele, lennunduse muu kui CO_2 heite mõjule, LHÜde tasuta eraldamiseks olulistele andmetele või kliimaneutraalsusaruande esitamiseks olulistele andmetele. Väärkajastamiste olulisuse hindamisel võtab tõendaja arvesse väärkajastamise ulatust ja laadi ning lisaks ka selle ilmnemise konkreetseid asjaolusid.“;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui käitaja või õhusõiduki käitaja ei heasta rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumist vastavalt lõikele 1 enne seda, kui tõendaja tõendamisaruande välja annab, hindab tõendaja, kas heastamata rikkumisel on mõju esitatud andmetele ja kas see viib olulise väärkajastamiseni.“

16) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse lõige 2a:

„2a. Lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannete tõendamisel on olulisustase 5 % lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes teatatud CO_2 ekvivalentide summaarsest üldkogusest.“;

b) lisatakse lõige 5:

„5. Kliimaneutraalsusaruande tõendamisel on olulisustase 5 % mis tahes järgmisest näitajast:

a) käitise koguheide asjaomase käitiseosa kohta, kui saavutatud eesmärgid on seotud absoluutsete heitkoguse vähendamise eesmärkidega;

b) iga asjaomase tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa heite intensiivsus eraldi, väljendatuna CO_2 ekvivalenttonnides asjaomase tooteühiku kohta, kui saavutatud eesmärgid on seotud tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa tootmistasemetega;

c) iga asjaomase soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa heite intensiivsus eraldi, väljendatuna CO_2 ekvivalenttonnides tarbitud soojuse TJ kohta, kui saavutatud eesmärgid on seotud soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa tootmistasemetega;

d) iga asjaomase kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa heite intensiivsus eraldi, väljendatuna CO_2 ekvivalenttonnides tarbitud kütuse TJ kohta, kui saavutatud eesmärgid on seotud kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa tootmistasemetega;

e) iga asjaomase protsessiheite käitiseosa heite intensiivsus eraldi, väljendatuna CO_2 ekvivalenttonnides asjaomase tooteühiku kohta, kui saavutatud eesmärgid on seotud protsessiheite käitiseosa tootmistasemetega;

f) võrdlusaluse väärtuse protsendimäära kindlaksmääramiseks kasutatud konkreetne sihttase, kui see on seotud iga asjaomase käitiseosa suhtes kehtestatud võrdlusaluse väärtuse sihttasemetega.“

17) Artiklile 24 lisatakse punkt ea:

„ea) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel tagab, et tõendusmaterjali on kogutud piisavalt, et esitada piisava kindlusega arvamus selle kohta, et kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud;“.

18) Artikli 26 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) käitaja või õhusõiduki käitaja heitearuande või õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruande tõendamisel või käitaja võrdlusandmete aruande, tootmistaseme aastaaruande või uue osaleja andmete aruande tõendamisel tõendaja arvamust toetav piisav teave, sealhulgas nende otsuste põhjendused, mis on tehtud selle kohta, kas avastatud väärkajastamistel on või ei ole oluline mõju esitatud heiteandmetele, lennunduse muu kui CO_2 heite mõjule või LHÜde tasuta eraldamiseks olulistele andmetele;“;

b) lisatakse punkt d:

„d) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel tõendaja arvamust toetav piisav teave, sealhulgas nende otsuste põhjendused, mis on tehtud selle kohta, kas avastatud väärkajastamistel on või ei ole oluline mõju, ja selle kohta, kas kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud.“

19) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Tõendaja annab tõendamise jooksul kogutud teabe põhjal käitajale või õhusõiduki käitajale iga tõendatud heitearuande või õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruande või käitaja võrdlusandmete aruande, uue osaleja andmete aruande või tootmistaseme aastaaruande kohta välja tõendamisaruande, mis sisaldab mis tahes järgmist arvamust:“;

ii) lisatakse punkt ba:

„ba) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel – kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid ei ole saavutatud;“;

iii) lisatakse punkt ca:

„ca) kliimaneutraalsusaruande tõendamisel – tõendamise ulatus on artikli 28 kohaselt liiga piiratud ja tõendaja ei saanud hankida piisavat tõendusmaterjali, et anda välja piisava kindlusega arvamus selle kohta, et kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud;“;

iv) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu punkti a kohaldamisel võib käitaja või õhusõiduki käitaja aruande tunnistada rahuldavaks üksnes mis tahes järgmises olukorras:

a) kui käitaja või õhusõiduki käitaja aruandes ei esine olulisi väärkajastamisi;

b) kui kliimaneutraalsusaruande tõendamisel leitakse, et kliimaneutraalsuskavas esitatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid on saavutatud.“;

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kriteeriumid, mida kasutati käitaja või õhusõiduki käitaja aruande tõendamiseks, sealhulgas vajaduse korral luba ja vastavalt asjaoludele kas pädeva asutuse kinnitatud seirekava või seiremetoodikakava versioonid või kliimaneutraalsuskava ning iga kava kehtivusaeg;“;

ii) lisatakse punkt ga:

„ga) kui tegemist on õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruandega, siis lennunduse muu kui CO_2 heite mõjude CO_2 ekvivalentide summaarne kogus õhusõiduki käitaja kohta;“;

iii) lisatakse punkt gb:

„gb) kui tegemist on õhusõiduki käitaja heitearuande tõendamisega, siis kinnitus selle kohta, et on kontrollitud nullmääraga puhta alternatiivse lennukikütuse teatatud koguse täielikkust ja täpsust ning nõuetele vastava puhta lennukikütuse kogust kütusekategooriate kaupa vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3c lõikele 6, sealhulgas kinnitus selle kohta, et vastuolusid ei täheldatud ning et juhul, kui kütuseid oli vaja lendudega seostada, tehti seda õigesti;“;

iv) lisatakse punkt hb:

„hb) kui tegemist on kliimaneutraalsusaruande tõendamisega, siis kliimaneutraalsusaruande perioodi lõpuks saavutatud vahe-eesmärgid ja eesmärgid;“;

v) punkt i asendatakse järgmisega:

„i) tõendamisele kuulunud aruandlusperiood, võrdlusperiood, tootmistaseme aruandlusperiood või kliimaneutraalsusaruande periood;“;

vi) punkt o asendatakse järgmisega:

„o) kõik rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumised, mis on tõendamise jooksul ilmsiks tulnud;“;

vii) lisatakse punktid qa ja qb:

„qa) arvamus selle kohta, kas andmelünkade täitmiseks vastavalt artikli 18 lõikele 4 kasutatud meetod viib oluliste väärkajastamisteni;

qb) kui õhusõiduki käitaja ei saanud asendusandmetele õigeaegselt heakskiitu vastavalt artikli 18 lõikele 1a, arvamus selle kohta, kas andmelünkade täitmiseks kasutatud meetod viib oluliste väärkajastamisteni;“;

viii) lisatakse punkt rf:

„rf) kui õhusõiduki käitaja heitearuannet tõendav tõendaja on teinud käesoleva määruse artikli 33a lõike 2 kohase kontrolli, siis kinnitus selle kohta, et NEATSis või rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõikes 7 osutatud kolmanda isiku IT-vahendis sisalduvad lendude andmed on kooskõlas heitearuandes esitatud lendude andmetega, võttes arvesse direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud lende ja õhusõiduki käitaja teatatud lende, sealhulgas vajaduse korral lendudega seotud andmete järjepidevuse ja täielikkuse kohta tehtud järelduste ja tähelepanekute kirjeldus;“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Tõendaja kirjeldab väärkajastamisi, mittevastavusi ja rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumist tõendamisaruandes piisavalt üksikasjalikult, et käitaja või õhusõiduki käitaja ning ka pädev asutus mõistaksid järgmist:

a) väärkajastamise, mittevastavuse või rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 nõuete rikkumise ulatus ja laad;

b) miks väärkajastamisel on oluline mõju või mitte;

c) millisele elemendile väärkajastamine käitaja või õhusõiduki käitaja aruandes viitab või millisele elemendile mittevastavus seirekavas, seiremetoodikakavas või kliimaneutraalsuskavas viitab;

d) millise rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 artikliga on nõuete rikkumine seotud.“

20) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Tõendaja võib otsustada, et artikli 27 lõike 1 punktis c ja artikli 27 lõike 1 punktis ca osutatud tõendamise ulatus on liiga piiratud mis tahes järgmises olukorras:“;

b) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) vastavalt kas seirekava, seiremetoodikakava või kliimaneutraalsuskava ei ole piisavalt ulatuslik või selge, et tõendamise kohta otsus teha;“;

c) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) pädev asutus ei ole seiremetoodikakava kinnitanud;“;

d) lisatakse punkt f:

„f) pädev asutus ei ole kliimaneutraalsuskava vastavalt delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikli 22b lõike 1 teise lõigu punktile c kontrollinud ega nõuetele vastavaks tunnistanud.“

21) Artikli 30 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse punkt da:

„da) lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seire ja aruandlus;“;

b) lisatakse punkt f:

„f) andmete kogumine, töötlemine ja aruandlus kliimaneutraalsusaruannete jaoks, sealhulgas seoses vaheeesmärkide ja eesmärkidega.“

22) Artikli 31 lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) kui tõendatakse käitaja võrdlusandmete aruannet, uue osaleja andmete aruannet või kliimaneutraalsusaruannet.“

23) Artikkel 33 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 33*

Lihtsustatud tõendamine õhusõiduki käitaja heitearuande puhul

„1. Erandina käesoleva määruse artikli 21 lõikest 1 võib tõendaja otsustada loobuda CO_2 heite kindlaksmääramiseks rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 55 lõikes 2 osutatud lihtsustatud vahendeid kasutava õhusõiduki käitaja tegevuskoha külastusest, kui tõendaja on jõudnud riskianalüüsi põhjal järeldusele, et tal on kogu asjakohasele teabele kaugjuurdepääs.

2. Kui õhusõiduki käitaja kasutab kütusekulu määramiseks rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 55 lõikes 2 osutatud lihtsustatud vahendeid ning CO_2 heite kohta esitatud andmed on saadud neid vahendeid kasutades ja sõltumatult õhusõiduki käitaja esitatud andmetest, võib tõendaja riskianalüüsi põhjal käesoleva määruse artiklites 14, 16, artikli 17 lõigetes 1 ja 2 ning artiklis 18 osutatud kontrolle mitte teostada.“

24) Lisatakse artikkel 33a:

„*Artikkel 33a*

Õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruande lihtsustatud tõendamine

1. Erandina käesoleva määruse artiklitest 7–27 loetakse õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruanne tõendatuks, kui selles sisalduvad andmed on saadud NEATSi või rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõike 7 kohaseid kolmanda isiku IT-vahendeid kasutades, sõltumatult õhusõiduki käitaja esitatud andmetest ja igasuguste muudatusteta, ning kui õhusõiduki käitaja on üks järgmistest:

a) väikeheitetekitaja rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 55 lõike 1 tähenduses;

b) 2025. ja 2026. aasta aruandlusperioodi puhul õhusõiduki käitaja, kelle iga-aastane koguheide on muude kui direktiivi 2003/87/EÜ artikli 28a lõike 1 punktis a ja artikli 3c lõikes 8 osutatud lendude puhul alla 3 000 tonni CO_2.

2. Kui lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande esitab mõni muu kui lõikes 1 osutatud õhusõiduki käitaja ja selles sisalduvad andmed on saadud NEATSi või rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõike 7 kohaseid kolmanda isiku IT-vahendeid kasutades, sõltumatult õhusõiduki käitaja esitatud andmetest ja igasuguste muudatusteta, loetakse lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruanne tõendatuks. Kõnealuse õhusõiduki käitaja heiteraannet tõendav tõendaja kontrollib kõnealuse tõendamise käigus siiski heitearuandes esitatud lennuteabe ja NEATSis või kolmanda isiku vahendis sisalduva lennuteabe kooskõla, võttes arvesse direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud lende ja õhusõiduki käitaja teatatud lende.“

25) Artiklit 34b muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Tegevuskoha virtuaalsed külastused õhusõiduki käitaja aruannete tõendamiseks“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina artikli 21 lõikest 1 võib tõendaja otsustada teha tegevuskoha virtuaalse külastuse, et tõendada õhusõiduki käitaja poolt lennunduse muu kui CO_2 heite mõju kohta esitatud aruannet muudel kui artikliga 34a hõlmatud juhtudel. Tõendaja otsus teha tegevuskoha virtuaalne külastus tehakse riskianalüüsi tulemuste põhjal ja pärast seda, kui on kindlaks tehtud, et tõendajal on kaugjuurdepääs kõigile asjakohastele andmetele. Tõendaja teavitab õhusõiduki käitajat põhjendamatu viivituseta oma otsusest teha tegevuskoha virtuaalne külastus.“;

c) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) tõendaja tõendab õhusõiduki käitaja heitearuannet või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannet esimest korda;“.

26) Artikli 37 lõike 5 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui tõendaja tõendab võrdlusandmete aruannet, uue osaleja andmete aruannet, tootmistaseme aastaaruannet või kliimaneutraalsusaruannet, kuulub tõendamisrühma lisaks vähemalt üks isik, kellel on tehniline pädevus ja arusaam, et hinnata konkreetseid tehnilisi aspekte, mis on seotud LHÜde tasuta eraldamiseks oluliste andmete kogumise, seire ja aruandlusega.“

27) Artikli 38 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) teadmised direktiivi 2003/87/EÜ, rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331, rakendusmääruse (EL) 2019/1842 või rakendusmääruse (EL) 2023/2441 kohta, kui tõendatakse võrdlusandmete aruannet, uue osaleja andmete aruannet, tootmistaseme aastaaruannet või kliimaneutraalsusaruannet, ning käesoleva määruse, asjaomaste standardite ja muude asjakohaste õigusaktide, kohaldatavate suuniste ning selles liikmesriigis kehtestatud asjakohaste suuniste ja õigusaktide kohta, kus tõendaja tõendamist teostab;“.

28) Artikli 43 lõike 3 teist lõiku muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Esimese lõigu esimeses lauses osutatud vastuvõetamatu risk erapooletusele või huvide konflikt loetakse tekkinuks eelkõige mis tahes järgmisel juhul:“;

b) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) tõendaja või sama õigussubjekti mis tahes osa pakub tehnilist abi heite- või tonnkilomeetriandmete, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju või LHÜde tasuta eraldamiseks oluliste andmete seireks ja aruandluseks rakendatud süsteemi arendamiseks või haldamiseks;“;

c) lisatakse punktid c ja d:

„c) tõendaja teostab kliimaneutraalsusaruande tõendamist ja kõnealune tõendaja või sama õigussubjekti mis tahes osa pakub punktis a osutatud konsultatsiooniteenuseid, punktis b osutatud tehnilist abi või kliimaneutraalsuskavas kirjeldatud meetmete ja investeeringutega seotud konsultatsiooniteenuseid, sealhulgas kvantitatiivse ja kvalitatiivse hinnangu andmine nende meetmete ja investeeringute hinnangulise mõju kohta kasvuhoonegaaside heite vähendamisele;

d) tõendaja teostab kliimaneutraalsusaruande tõendamist ja kõnealune tõendaja või sama õigussubjekti mis tahes osa pakub punktis a osutatud konsultatsiooniteenuseid, punktis b osutatud tehnilist abi või konsultatsiooniteenuseid kliimaneutraalsuskava või kliimaneutraalsusaruande koostamiseks.“

29) Artiklisse 43l lisatakse lõige 5a:

„5a. Reguleeritud üksuse aruannete tõendamisel kontrollib tõendaja lõikes 1 osutatud kontrolli osana järgmist:

a) reguleeritud üksuse tõendid, mis näitavad nullmääraga biomasskütuste vastavust direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 29 lõigetes 2–7 ja lõikes 10 sätestatud säästlikkuse ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

b) reguleeritud üksuse tõendid, mis näitavad nullmääraga muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste või ringlussevõetud süsinikupõhiste kütuste vastavust direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 29a sätestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

c) reguleeritud üksuse tõendid, mis näitavad kõike järgmist:

i) nullmääraga vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste vastavus direktiivi (EL) 2024/1788 artikli 2 punktis 13 osutatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise künnisele;

ii) kas vähese süsinikuheitega sünteetiliste kütuste süsinikusisalduse suhtes on eelnevalt kohaldatud direktiivi 2003/87/EÜ kohast LHÜde tagastamist.“

30) Artiklit 43w muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punktid a, b ja c asendatakse järgmisega:

„a) kõik reguleeritud üksuse poolt tarbimisse lubatud kütuse vood on kaubanduslikud standardkütused või rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 75k lõike 2 kohased kaubanduslike standardkütustega samaväärsed kütused;

b) heitekoefitsiendi ja ühikuteisendusteguri suhtes kohaldatakse standardväärtusi;

c) biomassiosa suhtes kohaldatakse standardväärtust või kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

i) kütusevoo biomassiosa määramiseks kasutatakse 3.b määramistasandit vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 IIa lisa punktile 2.3;

ii) tõendajale tagatakse juurdepääs kõigile asjakohastele massibilansiga seotud andmetele, mis sisalduvad direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõike 1 kohastes dokumentides, ja tõenditele, mis näitavad kütusevoo vastavust säästlikkuse või kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

iii) reguleeritud üksus tagab tõendajale küsitluste läbiviimiseks juurdepääsu kõikidele ajaomastele töötajatele;“;

ii) lisatakse punkt d:

„d) iga kütusevoo suhtes kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 75l lõike 1 kohaselt kohaldamisalakoefitsienti 1 või kõnealuse määruse artikli 75l lõike 6 kohaselt kohaldamisala-koefitsiendi standardväärtust;“;

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) heitekoefitsiendi ja ühikuteisendusteguri suhtes kohaldatakse standardväärtusi;“;

ii) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) biomassiosa suhtes kohaldatakse standardväärtust või kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

i) kütusevoo biomassiosa määramiseks kasutatakse 3.b määramistasandit vastavalt rakendusmääruse (EL) 2018/2066 IIa lisa punktile 2.3;

ii) tõendajale tagatakse juurdepääs kõigile asjakohastele massibilansiga seotud andmetele, mis sisalduvad direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 30 lõike 1 kohastes dokumentides, ja tõenditele, mis näitavad kütusevoo vastavust säästlikkuse või kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele;

iii) reguleeritud üksus tagab tõendajale küsitluste läbiviimiseks juurdepääsu kõikidele ajaomastele töötajatele;";

iii) lisatakse punkt e:

„e) iga kütusevoo suhtes kohaldatakse rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 75l lõike 1 kohaselt kohaldamisalakoefitsienti 1 või kõnealuse määruse artikli 75l lõike 6 kohaselt kohaldamisala-koefitsiendi standardväärtust."

31) Artikkel 43x asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 43x*

Lihtsustatud tõendamiskava, tegevuskoha virtuaalsed külastused ja lihtsustatud tõendamine

1. Reguleeritud üksuse selliste heitkoguste tõendamise suhtes, mis on hõlmatud direktiivi 2003/87/EÜ IVa peatükiga, kohaldatakse artikleid 34 ja 34a. Sel eesmärgil käsitatakse kõiki viiteid käitajale, käitisele ja õhusõiduki käitajale viidetena reguleeritud üksusele.

2. Reguleeritud üksuse poolt 2025. ja 2026. aasta aruandlusperioodi kohta esitatud heitearuannete tõendamisel võib tõendaja riskianalüüsi põhjal otsustada, et tarbimisse lubatud kütuse koguste määramiseks kasutatud metoodikat ei kontrollita, kui reguleeritud üksuse heitearuandes on tarbimisse lubatud kütuse koguste määramisel kasutatud rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 75j lõike 1 punktis a osutatud meetodit ja kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) sõltumatust allikast on saadud tõendid selle kohta, et rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 75j lõike 1 punktis a osutatud meetodite abil määratud kütusekogused vastavad reguleeritud üksuse heitearuandes tarbimisse lubatud kütuse kogustele;

b) reguleeritud üksuse heitearuandes esitatud tarbimisse lubatud kütuse kogused on saadud direktiivi (EL) 2020/262 (*) artikli 20 lõikes 2 osutatud arvutipõhisest süsteemist, mis on loodud aktsiisikauba liikumiseks ja jälgimiseks, ilma et reguleeritud üksus oleks teinud ühtki muudatust.

3. Reguleeritud üksus tagab tõendajale juurdepääsu lõike 2 punkti a kohastele tõenditele ja lõike 2 punkti b kohastele arvutipõhisest süsteemist saadud tõenditele, et võrrelda asjaomastes tõendites esitatud kütusekoguseid aastaheite aruandes tarbimisse lubatud kütuse kogustega.

4. Artikli 43v lõike 7 punkti a ei kohaldata, kui artikli 43w lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud ja tõendaja on vastavalt lõikele 2 otsustanud, et tarbimisse lubatud kütuse koguste määramiseks kasutatud metoodikat ei kontrollita.

5. Artikli 43v lõike 7 punkti a ei kohaldata, kui artikli 43w lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

_____

(*) Nõukogu 19. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2020/262, millega nähakse ette aktsiisi üldine kord (ELT L 58, 27.2.2020, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj)."

32) Artiklit 44 muudetakse järgmiselt:

a) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Võrdlusandmete aruande, uue osaleja andmete aruande, tootmistaseme aastaaruande või kliimaneutraalsus-aruande tõendamisel peab käitajale tõendamisaruande välja andev tõendaja olema ka akrediteeritud I lisas osutatud tegevusalade rühma nr 98 ulatuses.";

b) lisatakse kolmas ja neljas lõik:

„Kui õhusõiduki käitaja lisab oma lennuteabe, lennutrajektooride või õhusõiduki omaduste andmed NEATSi või kolmanda isiku IT-vahendisse, mille komisjon on rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 56a lõigete 7 ja 8 kohaselt heaks kiitnud, ning lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruandes esitatud ülejäänud andmed on saadud NEATSi või kõnealuseid kolmanda isiku IT-vahendeid kasutades, sõltumatult õhusõiduki käitaja esitatud andmetest ja igasuguste muudatusteta, võib kõnealuse õhusõiduki käitaja lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruande tõendamist teostav tõendaja erandina esimesest lõigust olla akrediteeritud I lisas osutatud tegevusalade rühma 12a ulatuses.

Akrediteerimistunnistusi, mis on välja antud õhusõiduki käitaja heitearuannete tõendamiseks tegevusalade rühma 12 akrediteerimisulatuses ja mis kehtivad 31. märtsil 2025, käsitatakse tunnistusena, mis on välja antud tegevusalade rühma 12a akrediteerimisulatuses.“

33) Artikli 58 lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Hindamisrühma kuulub vähemalt üks isik, kellel on teadmised rakendusmääruse (EL) 2018/2066 kohasest kasvuhoonegaaside heite või lennunduse muu kui CO_2 heite mõju seirest ja aruandlusest, mis on olulised asjaomases akrediteerimisulatuses, ning pädevus ja arusaam, mis on vajalikud tõendamistoimingute hindamiseks kõnealuses ulatuses käitise või õhusõiduki käitaja või reguleeritud üksuse puhul, ning vähemalt üks isik, kellel on teadmised asjakohastest riiklikest õigusnormidest ja juhistest.“

34) Artikli 59 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) omama teadmisi direktiivi 2003/87/EÜ, rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331 ja rakendusmääruse (EL) 2019/1842 kohta, kui ta hindab tõendaja pädevust ja töötulemusi käesoleva määruse I lisas osutatud tegevusalade rühma nr 98 ulatuse puhul, rakendusmääruse (EL) 2023/2441 kohta, kui ta teostab kliimaneutraalsusaruande tõendamist, ning käesoleva määruse, asjaomaste standardite ja muude asjakohaste õigusaktide ning kohaldatavate suuniste kohta;“.

35) Artikli 60 lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) teadmised direktiivi 2003/87/EÜ, rakendusmääruse (EL) 2018/2066, delegeeritud määruse (EL) 2019/331 ja rakendusmääruse (EL) 2019/1842 kohta, kui ta hindab tõendaja pädevust ja töötulemusi käesoleva määruse I lisas osutatud tegevusalade rühma nr 98 ulatuse puhul, rakendusmääruse (EL) 2023/2441 kohta, kui ta hindab tõendajat, kes teostab kliimaneutraalsusaruande tõendamist, ning käesoleva määruse, asjaomaste standardite ja muude asjakohaste õigusaktide ning kohaldatavate suuniste kohta;“.

36) Artikli 69 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad nõuda, et tõendajad kasutaksid tõendamisaruannete esitamisel elektroonilisi vorme või konkreetseid failivorminguid kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2018/2066 artikli 74 lõikega 1 või artikliga 75u või delegeeritud määruse (EL) 2019/331 artikliga 13 või rakendusmääruse (EL) 2019/1842 artikli 3 lõikega 3.“

37) Artikli 77 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) nende käitajate või õhusõiduki käitajate aadressid ja kontaktandmed, kelle heitearuannet, lennunduse muu kui CO_2 heite mõju aruannet, võrdlusandmete aruannet, uue osaleja andmete aruannet või tootmistaseme aastaaruannet hakatakse tõendama;“.

38) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkti 11 alapunkte c, d ja e, punkti 19 alapunkti b alapunkti iii ning punkti 29 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025 selliste heitkoguste tõendamise suhtes, mis on tekkinud alates 1. jaanuarist 2024.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuni 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Rakendusmääruse (EL) 2018/2067 I lisa muudetakse järgmiselt.

1) Esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Tõendajate akrediteerimisulatus märgitakse akrediteerimistunnistusele, kasutades järgmisi direktiivi 2003/87/EÜ I lisas ja IVa peatükis loetletud tegevusalade rühmi ning muid direktiivi 2003/87/EÜ artiklites 10a, 10b ja 24 nimetatud tegevusalasid. Samaväärselt kohaldatakse kõnealuseid sätteid riikliku asutuse poolt käesoleva määruse artikli 55 lõike 2 kohaselt sertifitseeritud tõendajate suhtes.“

2) Tabelit muudetakse järgmiselt:

a) tegevusalade rühma 12 käsitlev neljateistkümnes rida asendatakse järgmisega:

„12a	Lennundus (heiteandmed)
12b	Lennundus (lennunduse muu kui CO_2 heite mõju)“

b) tegevusalade rühma 98 käsitlev viieteistkümnes rida asendatakse järgmisega:

„98	Muud direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 10a ja artikli 10b lõike 4 kolmandas ja neljandas lõigus loetletud tegevusalad“